

ФРАНКОЗНАВЧИЙ ПЛЕНЕР В ІНСТИТУТІ ІВАНА ФРАНКА НАН УКРАЇНИ

29 травня 2014 р. Інститут Івана Франка НАН України провів другу молодіжну конференцію “Із плодів молодечої фантазії” (франкознавчий пленер), присвячену 100-річчю від дня виходу у світ поетичної збірки Франка “Із літ моєї молодости”. Цьогорічна конференція була виїзною, відбулася в Музеї-садибі Івана Франка в с. Нагуєвичах (директор музею – О. Резикулова). Науковці з різних регіонів, а також почесні гості мали чудову нагоду провести свій науковий захід у духовому осерді Франкової батьківщини, де виріє дивовижна енергетика його слова, його думки та його духових порухів.

Урочисте відкриття конференції відбулося в Будинку літераторів. З вітальним словом виступили заступник директора з наукової роботи Інституту Івана Франка НАН України А. Швець, завідувач відділу франкознавства цієї ж установи М. Легкий, директор Інституту франкознавства ЛНУ імені Івана Франка С. Пилипчук та доцент кафедри української літератури ім. М. Возняка ЛНУ імені Івана Франка Р. Чопик. Доцент кафедри іноземних мов для гуманітарних факультетів ЛНУ імені Івана Франка І. Теплий виголосив вітальне слово для молодих франкознавців латинською мовою.

Секційна частина конференції була поділена на такі напрямки: ейдологічно-інтерпретаційний, теоретико-літературний, контактано-критичний, інтердисциплінарний, а також напрям міжлітературних паралелей кінця ХІХ – початку ХХ ст. Особливістю цьогорічної конференції став її локальний колорит, оскільки кожна з трьох секцій відбувалася в особливому, власне Франковому, біографічному локусі (садибі) і мала символічну назву.

Перша секція під назвою “У вітцівській хаті: те, “що творить окрасу всякого життя”, в якій головував М. Легкий (секретар – М. Лапій), відбувалася у Франковій хаті. Доповідачі розташувалися навколо довгого дерев’яного столу, укритего вишитою полотняною скатертиною. Підназва цієї секції – “те, що творить окрасу всякого життя” – об’єднала в один аксіологічний комплекс заголовкові концепти доповідей учасників: “почуття”, “сон”, “любов”, “жінка”, “природа”, “праця”. М. Дерев’яна (науковий співробітник Інституту Івана Франка) виступила з доповіддю “Нитки гобелену “Баялд і розказів” Івана Франка”, аспірантка ЛНУ імені Івана Франка О. Загороднюк дослідила теоретичні аспекти мовчання в літературі, аспірантка Інституту народознавства А. Трофімова виступила з доповіддю “Розуміння праці у суспільно-політичних творах Івана Франка”, а молодший науковий співробітник Інституту Івана Франка М. Лапій зосередила увагу на семантиці модерністського пейзажу у Франковій прозі, зокрема на його психологічних та сугестивно-символічних виявах. Аспірантка ЛНУ імені Івана Франка Х. Волощак описала “Поетичне зображення відчуттів та почуттів у поезії Івана Франка “Привид””, Х. Ворон (аспірантка Інституту Івана Франка) як дослідниця оніричної поетики виголосила доповідь на тему: “Сон у науковому та художньому дискурсах Івана Франка”, любовній і танатологічній проблематиці присвятила свій виступ “Розмова без слів: візуальні засоби невербальної комунікації у прозі Івана Франка з любовним сюжетом” аспірантка Інституту Івана Франка І. Горощко. Асистент

кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства ЛНУ імені Івана Франка *М. Госоєвська* виступила з доповіддю “Жіноча персонифікація І. Франка: від жінки-вамп до емансипе нового часу”, аспірантка Житомирського державного університету імені Івана Франка *Л. Суєорова* розповідала про “Особливості художньої реалізації проблеми смерті в площині декадентського світовідчуття (на матеріалі малої прози Івана Франка)”.

Засідання другої секції “У кузні: “з людьми і для людей” (життєтворчі контакти, проблеми рецепції)”, яка репрезентувала компаративістичне, контактологічне франкознавство (керівник – С. Пилипчук, секретар – О. Пеньковська), відбулося просто неба, на подвір’ї Франкової садиби, поруч із кузнею. Підзаголовок секції також не випадковий: вона об’єднала дослідження, зосереджені не лише довкола Франка, а й інших відомих письменників, громадських діячів, літературознавців, чия діяльність чи творчість певною мірою дотична до письменницької спадщини Франка. Зокрема, на тему творчої контактології Франка й Шевченка виголосили доповіді директор Інституту франкознавства ЛНУ імені Івана Франка *С. Пилипчук*, який детально простудіював “Франкове прочитання “Перебенді” Шевченка”, *І. Теллий*, виступ котрого був присвячений “перекладацькій Шевченкіані І. Франка”, й аспірантка ЛНУ імені Івана Франка *Р. Бурак*, доповідь якої охоплювала всю ранню творчість Кобзаря в оцінці Івана Франка. Цікаву дискусію “спровокував” виступ *Д. Ільницького* (наукового співробітника Інституту українознавства ім. І. Крип’якевича НАН України) на тему: “Ярослав Грицак як проблема франкознавства”, в якій дослідник окреслив авторську методологію дослідження постаті Івана Франка у книжці Я. Грицака “Пророк у своїй вітчизні. Франко та його спільнота (1856–1886)”.

Із фольклористичними доповідями виступили також аспірант ЛНУ імені Івана Франка *Б. Волос*, який дослідив історію постання Франкових “Студій над українськими народними піснями”, та науковий співробітник Інституту народознавства НАН України *В. Козловський*, який осмислив постать Франка як дослідника народного ліро-епосу. Старший викладач кафедри театрознавства та акторської майстерності ЛНУ імені Івана Франка *У. Рой* проаналізувала постановку “Війта Заламейського” Кальдерона в переробці Івана Франка на сцені театру товариства “Руська бесіда”. Історико-літературний характер мала доповідь аспірантки Інституту Івана Франка *О. Пеньковської* на тему “Фонд Михайла Возняка: стан і перспективи дослідження”, а наукові співробітники Інституту франкознавства ЛНУ імені Івана Франка *Б. Криль* і *М. Циганик* у виступах “Контакти Івана Франка з громадськістю Самбора” та “Святкування 110-річчя від дня народження Івана Франка в місті Львові” зосередилися на суспільно-історичній проблематиці франкознавства.

Третя секція під назвою “Під оборогом: ужинок “різноманітної роботи” (керівник – Р. Чопик, секретар – М. Калиняк), яка локалізувалася у Франковому саду, охопила доповіді не лише франкознавчого, а й загальнолітературного характеру, адже науки зацікавлення молодих дослідників різноманітні, як і літературознавча практика самого І. Франка. На детальному компаративістичному аналізі творів І. Вільде та М. Яцкова ґрунтувалася доповідь наукового співробітника Інституту Івана Франка *О. Мельник* (“Мандрівка Ірини Вільде по “золоте руно” сюжетів: ремінісценції з Михайла Яцкова у ранній малій прозі письменниці”). Художній світ дитячих образів та особливість сюжетно-композиційної організації малої прози М. Вінграновського дослідила аспірантка ЛНУ імені Івана Франка *Н. Линник*.

Окрему тематичну групу секції сформували доповіді, що стосувалися проблематики міського (львівського) і локального (гуцульського) текстів. Зокрема, аспірантка ЛНУ імені Івана Франка *І. Семеренко* простудіювала вірші авангардистів М. Семенка, Е. Стріхи та Г. Коляди (“Проблеми рецепції та інтерпретації текстів міста в українському авангардизмі”), молодший науковий співробітник Інституту Івана Франка *М. Калиняк* на прикладі двох творів І. Франка “Герой по неволі” та “Гриць і панич” дослідила мілітарний, революційний Львів, а аспірантка цього ж Інституту *О. Белявцева* у своїй доповіді “Поетика простору Львова міжвоєнного двадцятиліття в українській та польській літературі” зосередилася на львівському “міжвоєнному” тексті. Теоретичний характер мали доповіді наукового співробітника Інституту Івана Франка *О. Салій*, в якій дослідниця обґрунтувала необхідність уведення в сучасний літературознавчий дискурс поняття “гуцульський текст”, і вченого секретаря Інституту Івана Франка *Г. Лишак*, яка виокремила основні структурно-семантичні властивості персонажного маскування у прозі Івана Франка. *О. Сафоник-Юречко* з Інституту франкознавства ЛНУ імені Івана Франка виступила з доповіддю на тему “Психологічне ототожнення як спосіб самоусвідомлення у творчості В. Підмогильного”, а науковий співробітник Інституту Івана Франка *А. Франко* детально розповів учасникам конференції про роль Франка як реконструктора Шевченкового “Кобзаря”.

На завершення франкознавчого пленеру науковці вирушили на “Стежку Івана Франка”, де “на лоні природи” підсумували творчі здобутки конференції, поділилися позитивними враженнями від доповідей, обговорили творчі плани й задуми.

Олександра Салій
м. Львів

Отримано 28 липня 2014 р.